

М.Ю. Швець,

здобувач вищої освіти ступеня магістра

ДЗ « Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

науковий керівник: **О.П. Гетьман**, викладач кафедри дизайну

ДЗ « Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

КОНКУРСИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ-СТИЛІСТІВ

Сучасний розвиток суспільства диктує нові вимоги професійної ідентифікації спеціалістів, які здатні реалізовуватись у сфері дизайн-діяльності, методології дизайнерських рішень та об'єктів дизайн-проекування.

Конкурс (від лат. *concursum* – зібрання, збіг; зіткнення) – змагання, яке має на меті виділити найкращих з числа його учасників, найкращі роботи; пошукувач на здобуття премій, нагороди, на вступ до навчального закладу і т.д. [1]. У словнику В. Даля конкурсу дається наступне визначення: «Конкурс – здобувач нагороди, місця, звання; змагальний позов» [2].

У традиційній дидактиці конкурси визначають як допоміжну форму організації освітнього процесу епізодичної дії [3]. Такої думки дотримуються й науковці Г. Кирилова і О. Волик, визначаючи конкурс як форму організації позаурочної діяльності молоді, яка навчається [4].

На сьогодні значення поняття «конкурс» значно ширше. Конкурс розглядається як здобуття на надання пріоритетного права для підтримки особистості або колективу на виконання будь-яких робіт, досліджень. При проведенні конкурсу визначають кращих по готовності до виконання конкретних наукових, соціальних або виробничих завдань.

Конкурси професійної майстерності, які є об'єктом уваги в освітянській галузі, набувають останнім часом все більшої популярності, а тому стають предметом досліджень науковців. Варто зазначити, що досліджень, присвячених проблемі розвитку професійної компетентності саме в процесі участі майбутніх стилістів-дизайнерів у конкурсах професійної майстерності, дуже мало.

Професійна компетентність – це «система соціальних якостей, що безпосередньо забезпечує рівень трудової, професійної діяльності і визначає її особовий зміст відношення до праці [5, с. 56]». Саме через професійну діяльність кожен фахівець досягає максимальних для себе результатів, прагнучи виявити свої здібності.

До окремих аспектів вивчення зазначеної теми входять проблеми науково-методичного супроводу учасників конкурсу, питання адаптації молодого фахівця в процесі включення в конкурсний рух, форми конкурсних випробувань та типи конкурсних завдань, організаційно-педагогічні умови забезпечення мотивації професійного зростання майбутніх спеціалістів, які є учасниками конкурсу тощо.

Але на сьогодні вибудовується певне протиріччя між випадками формального підходу щодо організації конкурсів професійної майстерності та високим потенціалом конкурсів у розвитку професійної компетентності майбутніх дизайнерів-стилістів.

З точки зору реалізації потенціалу конкурсів у розвитку професійної компетентності майбутніх спеціалістів із дизайну зачіски та мистецтва візажу важливим є визначення факторів і організаційно-педагогічних умов щодо реалізації потенціалу конкурсного руху та розвитку професійної компетентності. Спостереження в процесі проведення конкурсів професійної майстерності в державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» серед студентів спеціальності «Дизайн зачіски і мистецтво візажу», всеукраїнських «Золоті ножиці», «Ексклюзив» тощо дозволяють сконцентрувати увагу на організаційно-педагогічних умовах

розвитку професійної компетентності їх учасників, серед яких можна зазначити заходи щодо підготовки та проведення конкурсу. Важливим етапом в організації конкурсів є управлінсько-організаційне забезпечення, куди можемо включити пакети документів і їх зміст, технології проведення змагань (тренінги, майстер-класи, конкурси-есе, анкетування, підготовка та проведення відкритих занять, заходів, або їх елементів, реалізація міні-проектів, тощо). Важливим компонентом в наданні об'єктивної оцінки конкурсним випробуванням, продукції професійної діяльності є презентації набутого досвіду та експертної оцінки в організації такого роду змагань. Все це є зовнішніми умовами формування й розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців із перукарського мистецтва.

До внутрішніх факторів формування професійної компетенції можемо віднести знання, уміння й навички конкурсанта щодо об'єкту його професійної діяльності. Важливого значення набувають професійно-особистісні якості, які дозволяють стати успішними в професії.

Власне конкурсна активність майбутнього дизайнера-стиліста є не менш важливим фактором у підвищенні мотивації до професійного зростання. А готовністю до компетентного вирішення професійних завдань є професійна самосвідомість учасника конкурсу. Конкурс передбачає певні етапи, серед яких важливого значення набувають підготовка і включення до участі в конкурсі, власне конкурсні випробування, підсумковий етап.

З моменту появи ідеї проведення конкурсів професійної майстерності з перукарського мистецтва сутність проведення суттєво змінилася: від проведення «свята» до професійних випробувань, мотивації професійного зростання його учасників. Участь студентів у конкурсах професійної майстерності, як навчальних, так і професійних, майстер-класах сприяє поліпшенню рівня навчальної діяльності, значущості освоєння найбільш перспективних, високих технологій у фешн-індустрії. Адже сучасний розвиток індустрії краси та моди свідчить про високий рівень новітніх технологій і високої майстерності фахівців зазначеного профілю. Тим більш

ринкова економіка сприяє появі надзвичайно великої конкуренції між фахівцями з перукарського мистецтва, яка є, одночасно, умовою розвитку їхньої професіоналізму.

Власне, сучасна конкурсна діяльність є відкритою формою змагання, розвитку професійної майстерності учасників конкурсів, а також джерелом нових ідей та напрямів розвитку моди. Тому конкурсна діяльність, як особливий вид діяльності, набуває поширення в установах професійної освіти і спрямована на самореалізацію, самовизначення молоді через її прагнення до досягнень, а тому найбільш повно відповідає потребам навчається молоді та істотно доповнює можливості освіти для професійно-особистісного самовизначення молоді.

Список використаних джерел:

1. Тихонов, А.Н. (2001) Комплексный словарь русского языка.
2. Даль, В.И. (1982). Толковый словарь живого великорусского языка.
3. Слостенин, В.А., Исаев, И.Ф., Мищенко, Е.Н. (2000). Педагогика.
4. Кирилова, Н.А. (2000). Ценностные ориентации в структуре интегральной индивидуальности старших школьников. *Вопросы психологии*. 4, с. 29 – 37.
5. Крылова, Н.Б. (1990). Формирование культуры будущего специалиста.